

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ И
СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Кафедра социальной работы и реабилитологии

ГРАБОВСКАЯ
Ольга Николаевна

**СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ КЛИМАТ ТРУДОВОГО
КОЛЛЕКТИВА И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ТРУДА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат педагогических наук,
доцент Л.С. Димскис

Допущена к защите
«___» 2015 г.
Зав. кафедрой
социальной работы и реабилитологии
кандидат медицинских наук, доцент
_____ К.Э. Зборовский

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 88 страниц, 5 рисунков, 6 таблиц, 45 источников литературы, 10 приложений.

ТРУДОВОЙ КОЛЛЕКТИВ, СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ КЛИМАТ, ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ СОВМЕСТИМОСТЬ, ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ, ТРУДОВОЕ ПОВЕДЕНИЕ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ ТРУДА.

Объект исследования: социально-психологический климат в трудовом коллективе.

Цель исследования: изучить влияние социально-психологического климата в трудовом коллективе на эффективность труда и разработать рекомендации по оптимизации социально-психологического климата трудового коллектива.

Методы исследования: для решения задач на эмпирическом уровне применялся метод тестов, для обработки результатов использовался количественный и качественный анализ.

Исследование было проведено в 3 этапа.

На этапе констатирующего эксперимента была осуществлена диагностика социально-психологического климата в трудовом коллективе (методом теста В.В. Шпалинского и Э.Г. Шелест; методика О. Немова) и эффективности труда работников. Также была выявлена взаимосвязь между данными показателями с помощью статистической обработки данных. На этапе формирующего эксперимента выборка была разделена на КГ и ЭГ. С испытуемыми ЭГ был проведён тренинг по формированию команды. На этапе контрольного эксперимента была осуществлена повторная диагностика социально-психологического климата в трудовом коллективе и эффективности труда работников методиками, аналогичными методикам, использованным на этапе констатирующего эксперимента.

В результате исследования подтвердилась гипотеза о том, что социально-психологический климат в трудовом коллективе оказывает влияние на эффективность труда и может быть совершенствован с помощью тренинга по формированию команды.

Практическая (социальная) значимость исследования состоит в том, что полученные результаты могут быть использованы при составлении программ социально-психологического сопровождения личности в процессе трудовой деятельности, а так же лежь в основу написания программ сплочения коллектива.

Дипломная работа выполнена самостоятельно, включает в себя материалы и результаты, подтверждающие достоверность данной работы.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 88 старонак, 5 малюнкаў, 6 табліц, 45 крыніц літаратуры, 10 дадаткаў.

ПРАЦОЎНЫ КАЛЕКТЫЎ, САЦЫЯЛЬНА-ПСІХАЛАГІЧНЫ КЛІМАТ, ПСІХАЛАГІЧНАЯ СУМЯШЧАЛЬНАСЦЬ, ДЗЕЙНАСЦЬ, ПРАЦОЎНЫЯ ПАВОДЗІНЫ, ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ ПРАЦЫ.

Аб'ект даследавання: сацыяльна-псіхалагічны клімат у працоўным калектыве.

Мэта даследавання: вывучыць уплыў сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў працоўным калектыве на эфектыўнасць працы і распрацаваць рэкамендацыі па аптымізацыі сацыяльна-псіхалагічнага клімату працоўнага калектыву.

Метады даследавання: для вырашэння задач на эмпірычным узроўні прымяняўся метад тэстаў, для апрацоўкі вынікаў выкарыстоўваўся колькасны і якасны анализ.

Даследаванне было праведзена ў 3 этапы.

На этапе канстатуючага эксперыменту была ажыццёўлена дыягностика сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў працоўным калектыве (метадам тэсту В.У. Шпалінскага, Э.Г. Шэлест і методыкай А. Немава) і эфектыўнасці працы работнікаў. Таксама была выяўлена ўзаемасувязь паміж дадзенымі паказчыкамі з дапамогай статыстычнай апрацоўкі дадзеных. На этапе фарміруючага эксперыменту выбарка была падзелена на КГ і ЭГ. З падыспытнымі ЭГ быў праведзены трэнінг па фарміраванні каманды. На этапе контрольнага эксперыменту была ажыццёўлена паўторная дыягностика сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў працоўным калектыве і эфектыўнасці працы работнікаў методыкамі, аналагічнымі методыкам, выкарыстаных на этапе канстатуючага эксперыменту.

У выніку даследавання пацвердзілася гіпотэза аб tym, што сацыяльна-псіхалагічны клімат у працоўным калектыве аказвае ўплыў на эфектыўнасць працы і можа быць ўдасканалены з дапамогай трэнінгу па фарміраванні каманды.

Практычная (сацыяльная) значнасць даследавання складаецца ў tym, што атрыманыя вынікі могуць быць выкарыстаны пры складанні праграм сацыяльна-псіхалагічнага супрадажэння асобы ў працэсе працоўнай дзейнасці, а таксама легчы ў аснову напісання праграм згуртавання калектыву.

Дыпломная работа выканана самастойна, уключае ў сябе матэрыялы і вынікі, якія пацвярджаюць дакладнасць дадзенай работы.

ABSTRACT

Thesis 88 pages, 5 figures, 6 tables, 45 literature sources, 10 applications.

LABOR COLLECTIVE, SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL CLIMATE, PSYCHOLOGICAL COMPATIBILITY, ACTIVITIES, LABOR BEHAVIOR, EFFECTIVENESS OF LABOUR.

The object of study: the social and psychological climate in the workplace.

Objective: to study the impact of socio-psychological climate in the workplace on the efficiency of labor and to develop recommendations for optimizing the socio-psychological climate of the labor collective.

Methods: to solve problems empirically test method was used for the processing of the results was used quantitative and qualitative analysis.

The study was conducted in 3 stages.

At the stage of ascertaining experiment was carried out diagnostics of socio-psychological climate in the workplace (Shpalinsky, Shelest method, and the method Nemov) and efficiency of employees. It was also found the relationship between these indicators with the help of statistical data. At the stage of forming experiment the sample was divided into CG and EG. EG with the test was conducted training on team building. On stage, a control experiment was carried out re-diagnosis of the socio-psychological climate in the workplace and the effectiveness of employees a manner similar to those used at the stage of ascertaining experiment. The study confirmed the hypothesis that the social and psychological climate in the workplace has an impact on the efficiency of labor and can be improved through training on team building.

The practical (social) significance of the study is that the results can be used in the preparation of programs of social and psychological support of the person in the course of employment, as well as form the basis for writing programs teambuilding.

Thesis work is done independently, it includes materials and the results of confirming the accuracy of the work.